

TEKOÄLYN KÄYTÖN TILANNEKUVA FINANSSIALALLA 2026

Toukokuu 2026

Suurin osa finanssialan organisaatioista käyttää tekoälyä – liiketoiminta-arvon saavuttamisessa vielä parannettavaa

Tekoäly on jo laajasti käytössä finanssialalla

- 44 % organisaatioista käyttää tekoälyä laajasti ja säännöllisesti – erityisesti kokeilu- ja pilottivaiheen hankkeet ovat yleisiä.
- Osa toimijoista rakentaa jo kilpailuetua muuttamalla prosessejaan ja päätöksentekoaan.
- Tekoälyn laaja tuotantokäyttö on kuitenkin vielä poikkeus. Pääosin tekoälyä hyödynnetään yksittäisissä työvaiheissa.

Vaikutus liiketoimintaan jää usein rajalliseksi

- Vaikka useissa käyttökohteissa on saavutettu alustavia hyötyjä, selkeä liiketoiminta-arvo on vielä harvinaista.
- Tekoälyn käyttö on tehostanut työtä, mutta muutokset päätöksenteossa ja toimintamalleissa ovat rajallisia.
- Erot organisaatioiden välillä kasvavat nopeasti – kilpailuetu syntyy niille, jotka tekevät tietoisia valintoja nyt.

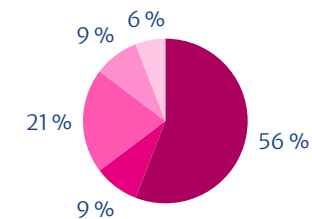
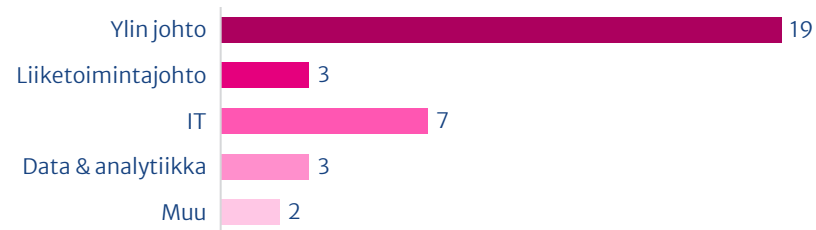
Kilpailuetu tekoälystä syntyy niille, jotka tekevät tietoisia valintoja nyt

Finanssialan tekoälykatsauksen kattavuus on jopa 80 %

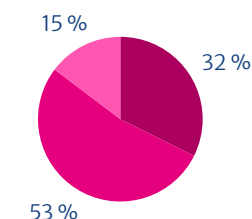
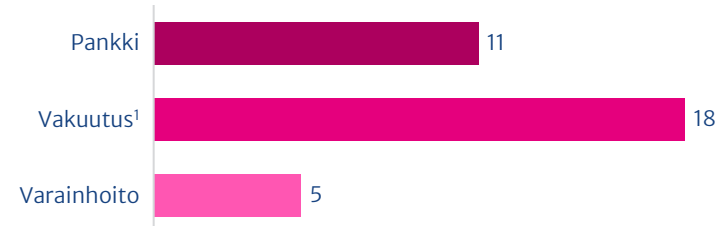
Teemakatsauksen tausta ja toteutustapa

- Finanssiala ry ja VALOR Partners toteuttivat helmi–maaliskuussa 2026 tekoälykatsauksen, jonka tavoitteena oli muodostaa ajantasainen ja läpileikkaava tilannekuva tekoälyn hyödyntämisestä finanssialalla.
- Katsaus toteutettiin Finanssialan jäsenyrityksille suunnattuna sähköisenä kyselynä, jonka avulla kerättiin asiantuntija- ja johtotason näkemyksiä erityisesti:
 - tekoälyn nykyisestä roolista ja hyödyntämisen tasosta organisaatioissa
 - strategisista mahdollisuuksista ja kilpailuvaikutuksista
 - keskeisistä riskeistä, rajoitteista ja sääntelykysymyksistä
 - johdon kannalta keskeisistä valinnoista ja avoimista kysymyksistä
- Kyselyyn saatiin yhteensä 34 vastausta. Suurimmista yhtiöryhmistä vastauksia kertyi useampia. Yhteensä vastaukset kattavat jopa 80 % toimialasta.
- Kyselyn lisäksi VALOR on toteuttanut yli 10 finanssialan johdon tai asiantuntijan syvähaastattelua.

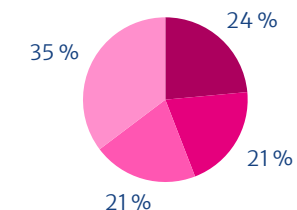
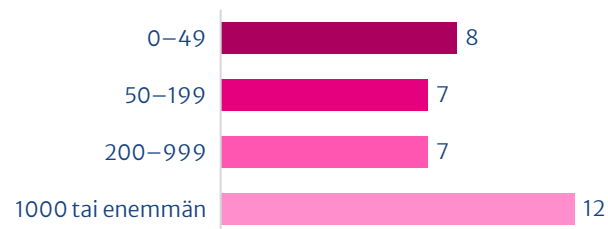
Vastaajan rooli yrityksessä

Yrityksen päätoimiala

Yrityksen koko, henkilöä

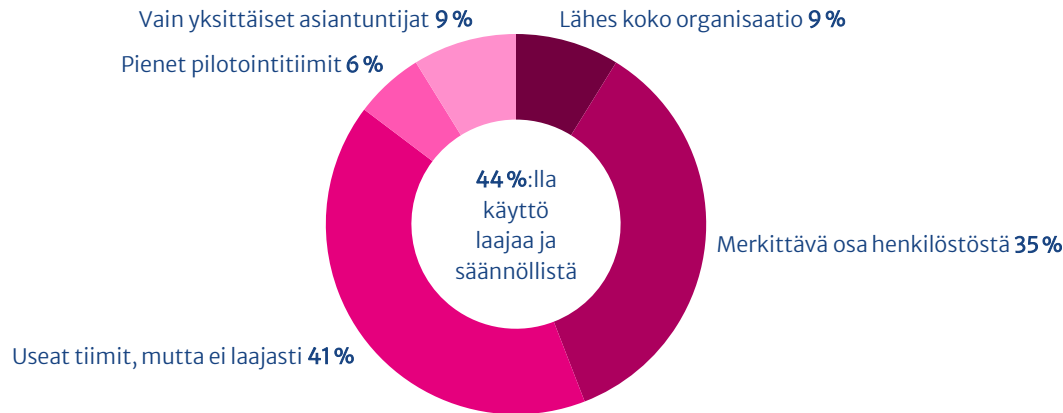

44 %:lla organisaatioista tekoäly on laajassa säännöllisessä käytössä – sovellukset ovat pääosin kokeiluvaiheen ja rajatun tuotantokäytön välillä

Tekoälyn käyttöönotto organisaatioissa

Kuinka suuri osa organisaation henkilöstöstä käyttää tekoälyä säännöllisesti osana työtään?

Osuus vastaajista, %

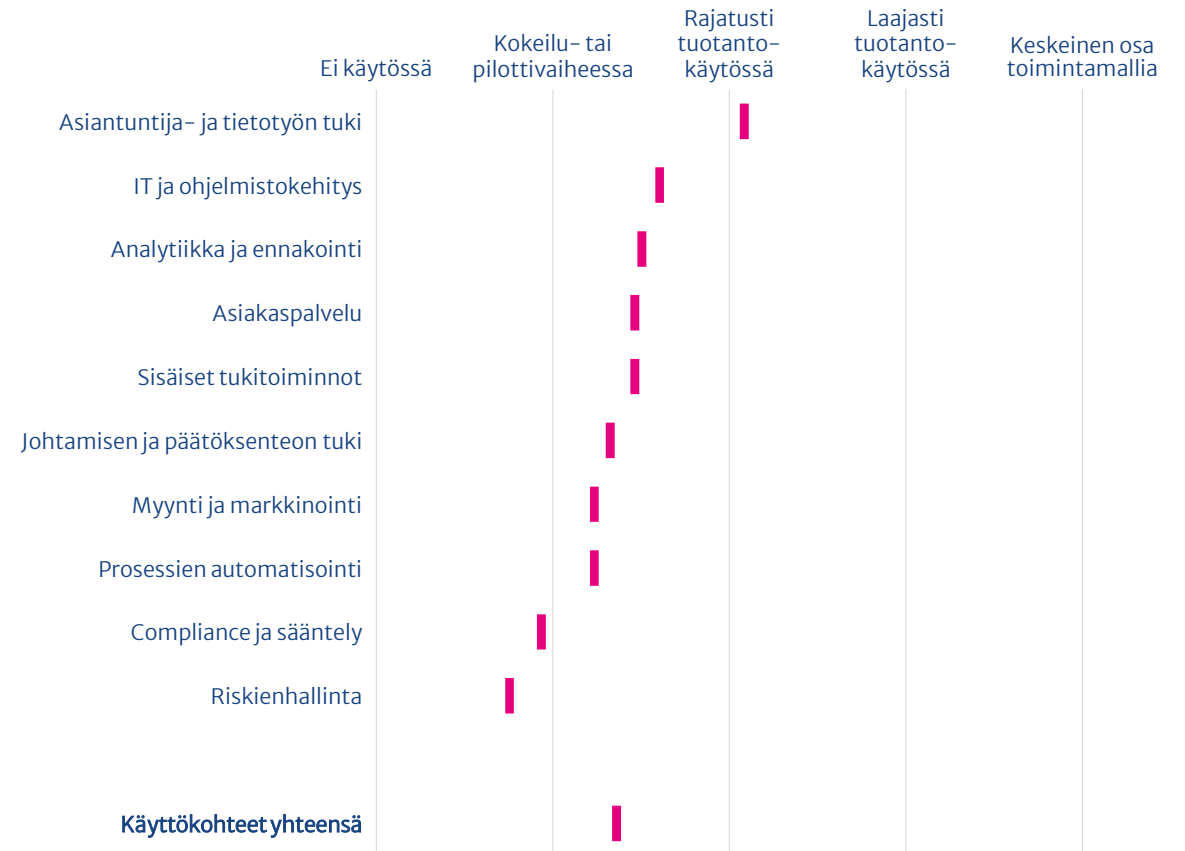

44 % organisaatioista on ottanut tekoälyn laajaan ja säännölliseen käyttöön

- 9 %:ssa organisaatioista lähes koko henkilöstö käyttää tekoälyä säännöllisesti työssään. 35 %:ssa merkittävä osa henkilöstöä käyttää tekoälyä.
- Yleisimmin tekoälyä käytetään erilaisissa tiimeissä (41 %), mutta ei vielä kovin laajasti.
- 9 %:ssa organisaatioista tekoälyä käyttävät säännöllisesti vain yksittäiset asiantuntijat ja 6 %:ssa pienet pilotointitiimit.

Tekoälyn käyttöönotto eri käyttökohteissa

Missä määrin tekoälyä hyödynnetään tällä hetkellä?– Vastausten keskiarvo

Tekoälyn hyödyt korostuvat erityisesti asiantuntijatyössä – yleisimmin arvo syntyy operatiivisen tehokkuuden parantumisesta

Tekoälyn tuoma liiketoiminta-arvo

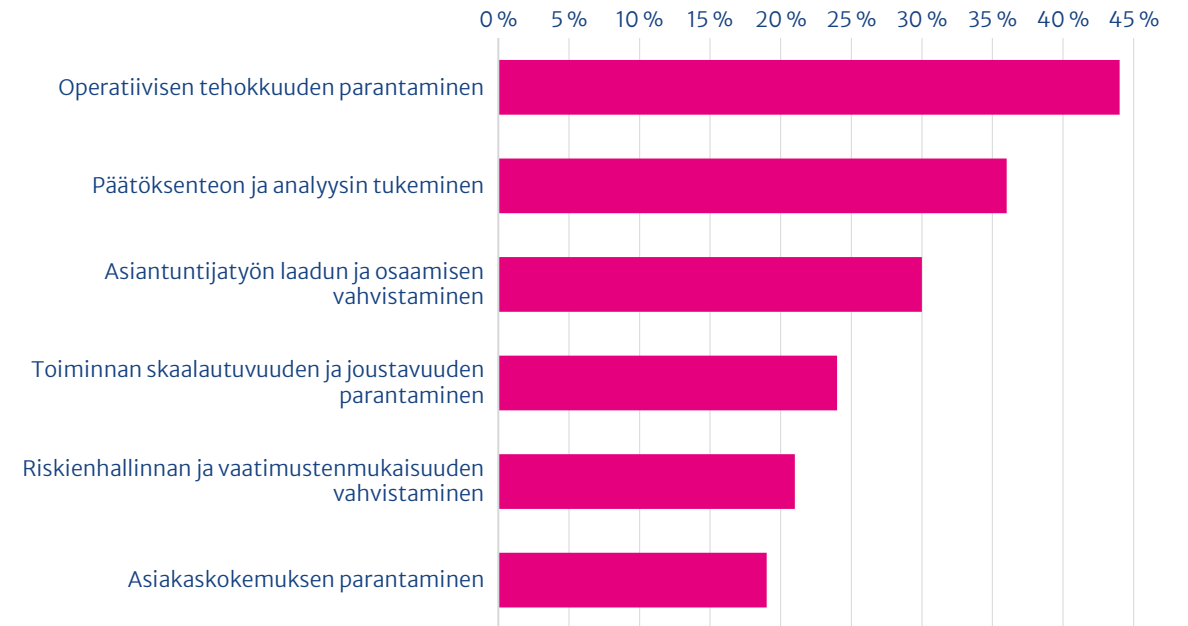
Missä määrin tekoälyn tuottanut mitattavaa liiketoiminta-arvoa? – Vastausten keskiarvo

Liiketoiminta-arvon luonne

Mihin saavutettu tai tavoiteltu arvo käyttökohteissa pääasiassa perustuu?¹

Osuus vastaajista – kaikkien käyttökohteiden keskiarvo, %

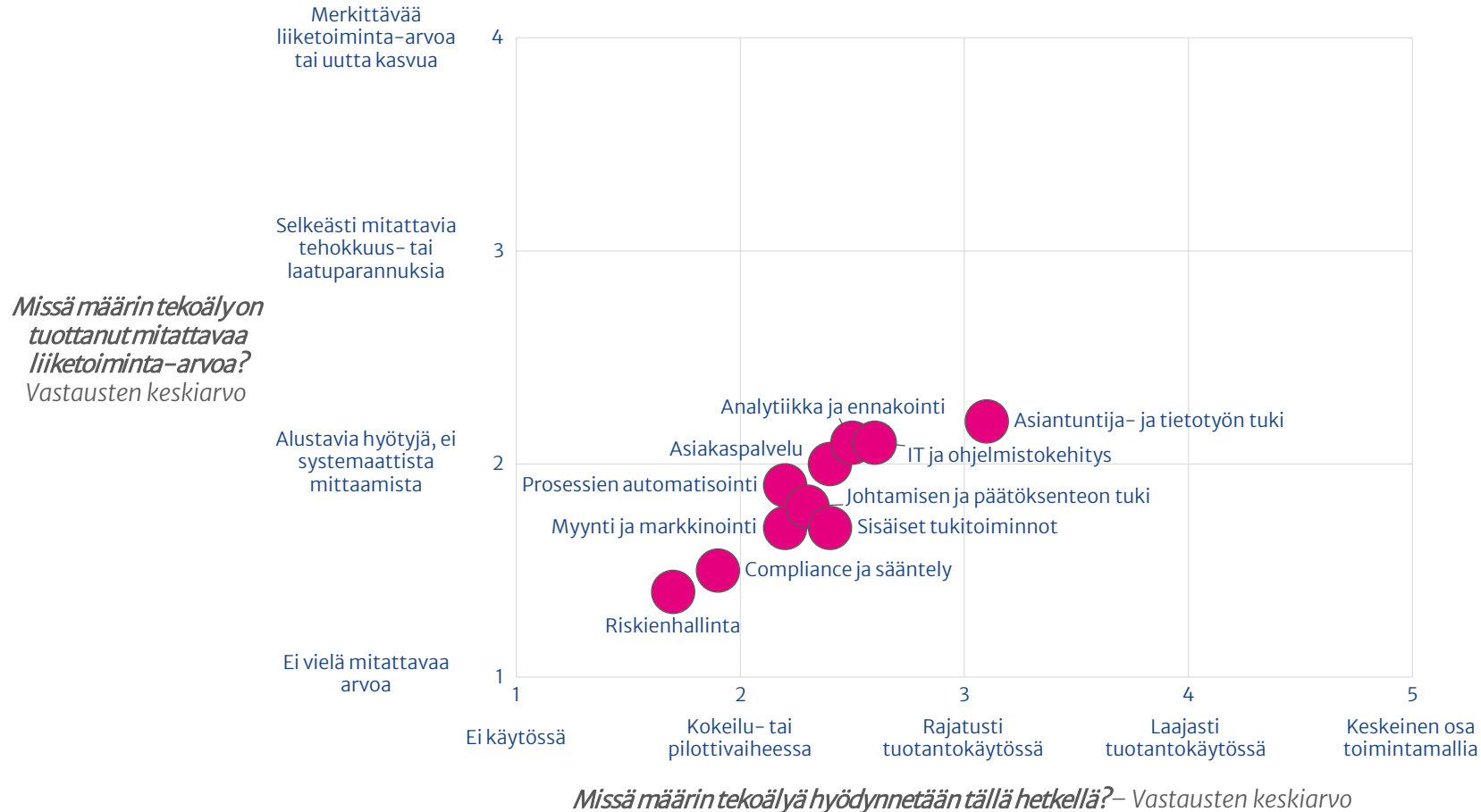

”Al toimii usein kuin uusi juniori – se nopeuttaa työtä mutta ei vielä muuta työn luonnetta.”

”Suurin osa arvosta syntyy tällä hetkellä tehokkuudesta ja työn laadun parantumisesta.”

Asiantuntijatyössä tekoälyn käyttö on laajinta ja saavutettu hyöty suurinta – tekoälyn liiketoiminta-arvo kasvaa käyttöönoton mukana

Tekoälyn käyttöönoton laajuus ja saavutettu liiketoiminta-arvo eri käyttökohteissa

Tekoälyllä ei vielä saavuteta selkeästi mitattavaa arvoa

- Yksikään käyttökohteista ei vielä ole laajasti tuotantokäytössä. Liiketoiminta-arvon näkökulmasta osassa käyttökohteista on saavutettu korkeintaan alustavia hyötyjä.
- Keskimääräiset arviot seuraavat lineaarista trendiä ja selkeästi mitattavan liiketoiminta-arvon saavuttaminen vaatii käyttötapausten skaalausta nykyistä laajempaan käyttöön.

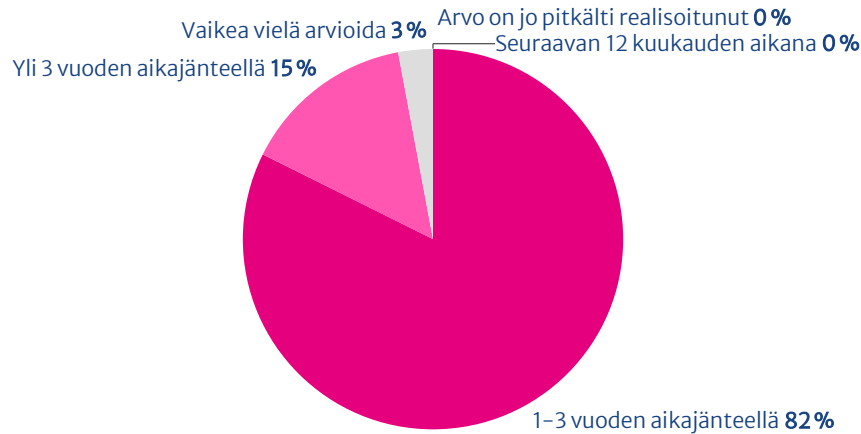
Asiantuntijatyö, IT ja analytiikka edistyneimpiä käyttökohteita

- Asiantuntija- ja tietotyön tuki erottuu muita käyttökohteita laajemmalla käyttöönoton tasolla ja korkeammalla tuotetulla liiketoiminta-arvolla.
- IT ja ohjelmistokehitys on toiseksi ja analytiikka ja ennakointi kolmanneksi laajimmassa käytössä. Liiketoiminta-arvon näkökulmasta nämä käyttökohteet koetaan tasavertaisiksi.
- Compliance ja sääntely sekä riskienhallinta jäävät arvioissa selkeästi alle muiden käyttökohteiden.

Tekoälyn arvon odotetaan realisoituvan 1–3 vuodessa – rajoitteita datan, sääntelyn ja tietoturvan ohella osaamisen ja resurssien puute

Arvon realisoitumisen aikajänne

Millä aikajänteellä tekoälyn merkittävimmän liiketoiminta-arvon odotetaan realisoituvan organisaatiossanne? – Osuus vastaajista, %

82 % organisaatioista odottaa tekoälyn merkittävimmän arvon realisoituvan 1–3 vuoden aikajänteellä. 15 % arvioi aikajänteeksi yli 3 vuotta. Yksikään organisaatio ei katso arvon jo realisoituneen tai odota tätä realisoituvaksi seuraavan 12 kuukauden aikana.

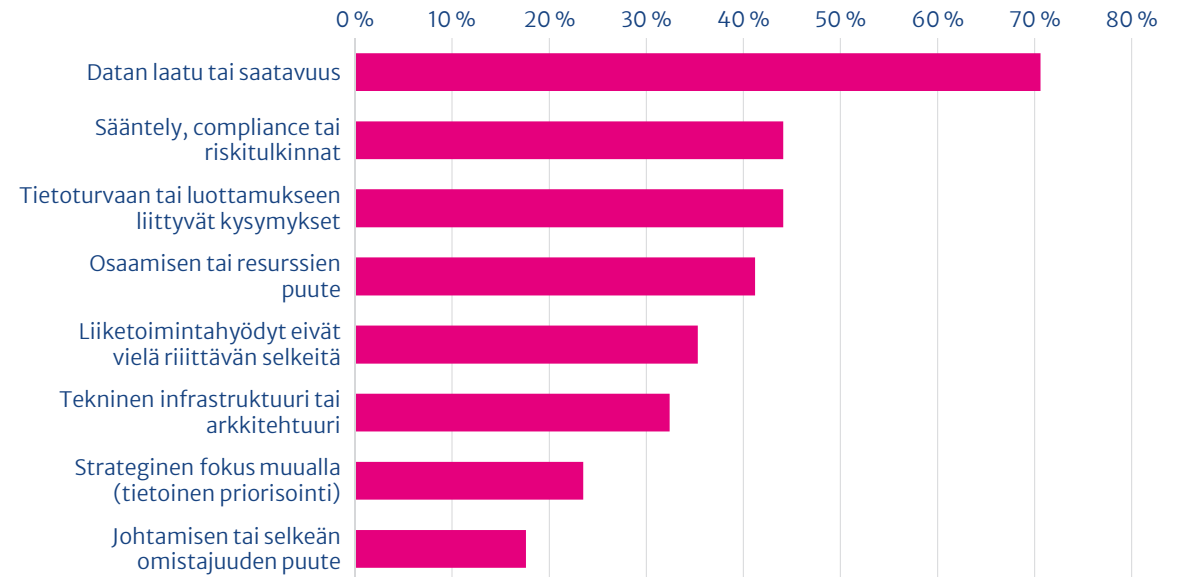
“

”Kaikilla on käytännössä samat työkalut, joten kilpailuetu ei synny teknologiasta.”

”Suurin arvo syntyy vasta, kun tekoäly kytkeytyy liiketoimintaprosesseihin.”

Tekoälyn hyödyntämistä rajoittavat tekijät

Mitkä tekijät tällä hetkellä rajoittavat tekoälyn laajempaa hyödyntämistä organisaatiossanne tai ovat johtaneet siihen, että tietyissä teemoissa on tietoisesti päätetty olla etenemättä toistaiseksi? – Osuus vastaajista, %

“

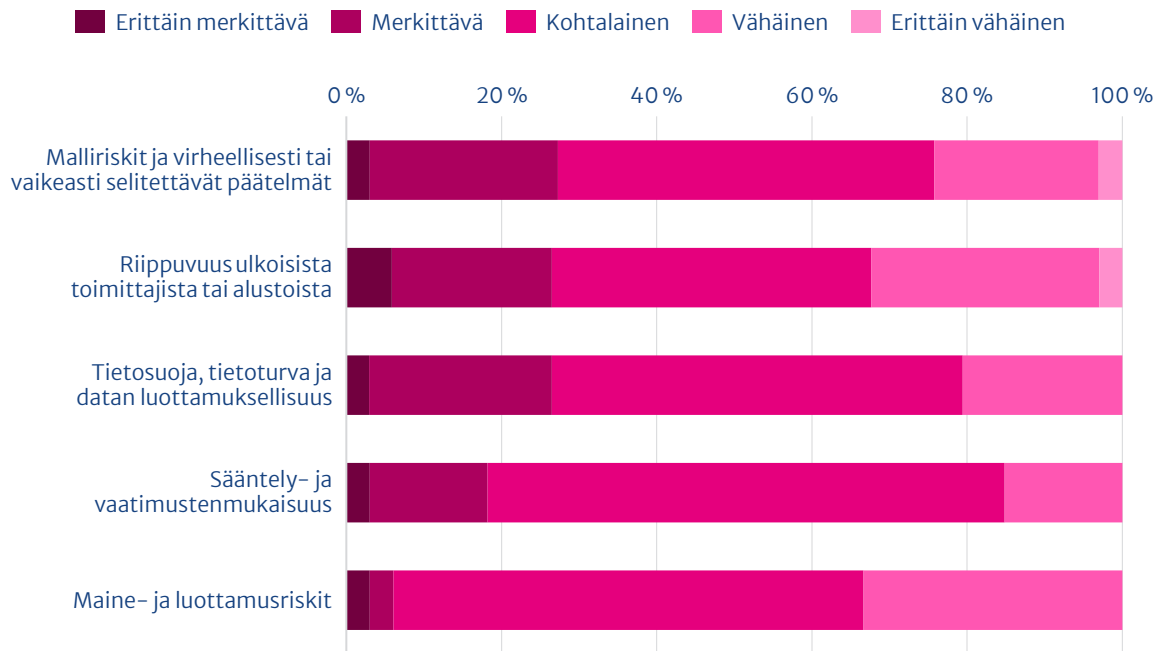
”Teknologia ei ole suurin este – vastuu ja riskienhallinta ovat.”

”Finanssialalla yksikin virhe väärässä paikassa voi olla liian suuri, ja se hidastaa automaation laajentamista.”

Malliriskit, toimittajariippuvuus ja tietosuoja merkittävimpiä riskejä – toistaiseksi sääntely hidastaa enemmän kuin tukee tekoälykehitystä

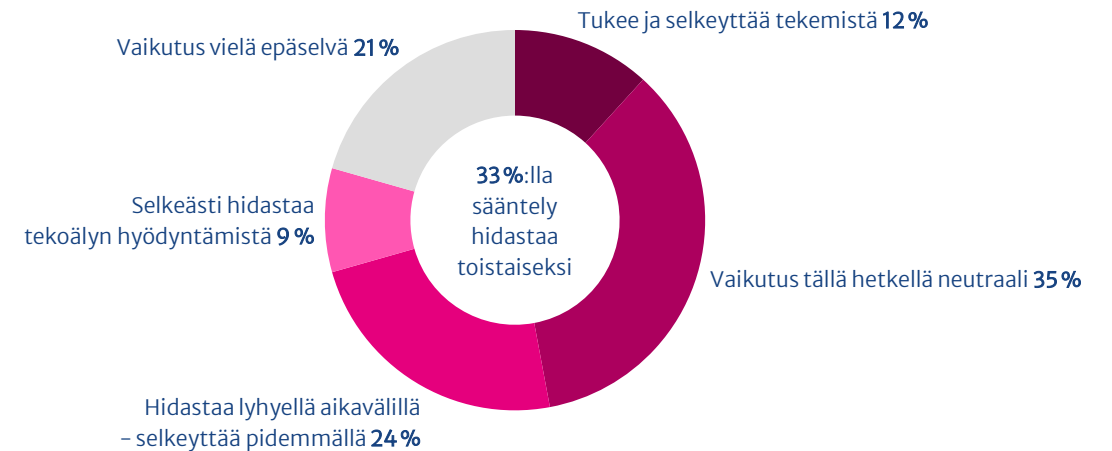
Tekoälyriskien merkittävyys

Kuinka merkittäviksi arvioitte seuraavat tekoälyyn liittyvät riskit organisaationne kannalta tällä hetkellä? – Osuus vastaajista, %

Tekoälysääntelyn vaikutus

Miten tekoälyyn liittyvä sääntely ja viranomaisohjeistus vaikuttavat organisaationne tekoälytyöhön tällä hetkellä? – Osuus vastaajista, %

Organisaatioista 33 % kokee tekoälyyn liittyvän sääntelyn ja viranomaisohjeistuksen, kuten AI Actin, tietosuoja-asetuksen tai Finanssivalvonnan tulkintojen, hidastavan tekoälytyötä vähintään lyhyellä aikavälillä.

”Suurin riski ei ole virhe vaan virheen skaala.”

”Luottamus on finanssialalla keskeinen pääoma.”

”Sääntely ei estä tekoälyä, mutta se hidastaa etenemistä.”

Yli 80 %:lla keskeiset tekoälyriskit on hallittu – lähes 60 %:lla on joko käytännössä testattu tai selkeästi määritelty tekoälyn hallintamalli

Tekoälyriskien tunnistus ja ehkäisy

Missä määrin tekoälyyn liittyviä riskejä on tällä hetkellä tunnistettu ja ehkäisty organisaatiossanne?
Osuus vastaajista, %

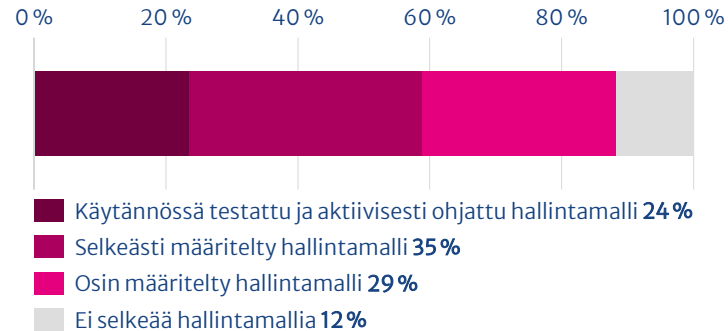
29 % organisaatioista on integroinut tekoälyriskienhallinnan osaksi normaalia toiminnanohjausta ja 53 %:lla riskienhallintatoimet ovat käytössä keskeisten tekoälyriskien osalta.

”Governance on usein jälkijunassa teknologian käyttöönottoon nähden.”

Tekoälyn hallinnan roolit, vastuut ja prosessit

Miten tekoälyn hallintamalli on tällä hetkellä määritelty organisaatiossanne?
Osuus vastaajista, %

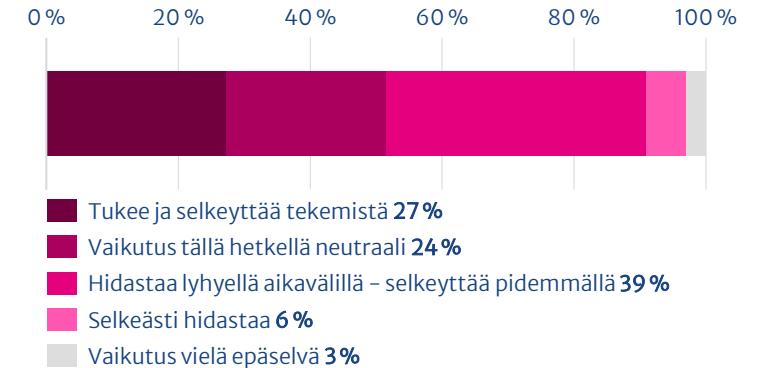

24 %:lla organisaatioista tekoälyn hallintamalli on käytännössä testattu ja aktiivisesti ohjattu. 35 %:lla malli on selkeästi määritelty.

”Jos malli tekee systemaattisen virheen, vaikutus voi olla hyvin laaja.”

Miten nykyinen hallintamalli vaikuttaa tekoälyn hyödyntämiseen käytännössä?
Osuus vastaajista, %

Organisaatioista 45 % kokee hallintamallin hidastavan tekoälyn hyödyntämistä vähintään lyhyellä aikavälillä, kun vain 27 % kokee mallin tukevan ja selkeyttävän tekemistä.

”Mallien valvonta ja auditointi tulevat olemaan keskeisiä kyvykkyyksiä.”

Tekoäly on säännöllisesti ylimmän johdon käsittelyssä lähes 60 %:lla organisaatioista – yli 70 %:lla tekoälypäättökseteko on keskitettyä

Tekoäly ylimmän johdon käsittelyssä

Missä määrin tekoälyyn liittyvät kysymykset ovat ylimmän johdon käsittelyssä?

Osuus vastaajista, %

32 %:ssa organisaatioista ylin johto käsittelee tekoälyä säännöllisesti osana normaalia johtamista. 26 %:ssa käsittely on säännöllistä, mutta ilman selkeää kokonaiskuvausta.

35 %:ssa organisaatioista ylin johto käsittelee tekoälykysymyksiä vain satunnaisesti hanke kerrallaan. 6 %:lla tekoäly ylimmän johdon käsittelyssä on poikkeus.

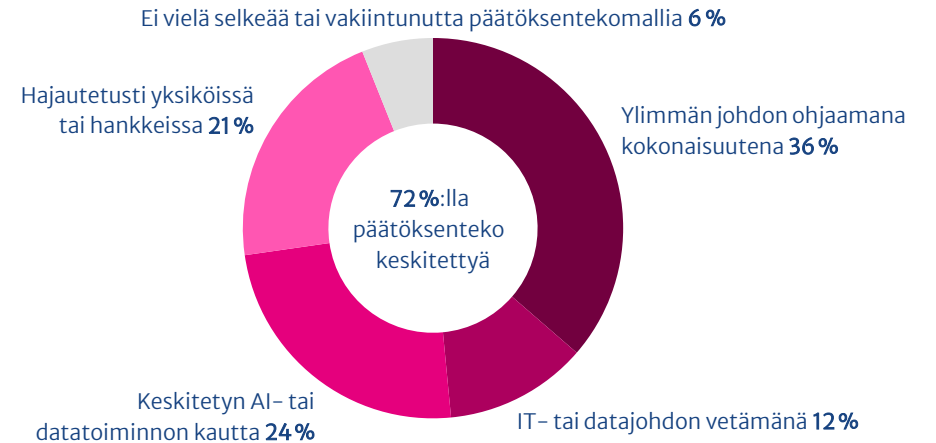
”AI on johdon agendalla, mutta harvoin vielä päätöksissä.”

”Monessa organisaatiossa keskustelu on aktiivista, mutta konkreettiset valinnat puuttuvat.”

Tekoälypäättökseteön järjestäminen

Miten tekoälyyn liittyvä päätöksenteko on organisaatiossanne pääosin järjestetty?

Osuus vastaajista, %

72 %:lla organisaatioista tekoälyyn liittyvä päätöksenteko on keskitettyä. Yleisin malli on järjestää päätöksenteko ylimmän johdon ohjaamana kokonaisuutena. 21 %:lla organisaatioista päätöksenteko tapahtuu hajautetusti yksiköissä tai hankkeissa. 6 %:lla ei ole vielä selkeää tai vakiintunutta päätöksentekomallia.

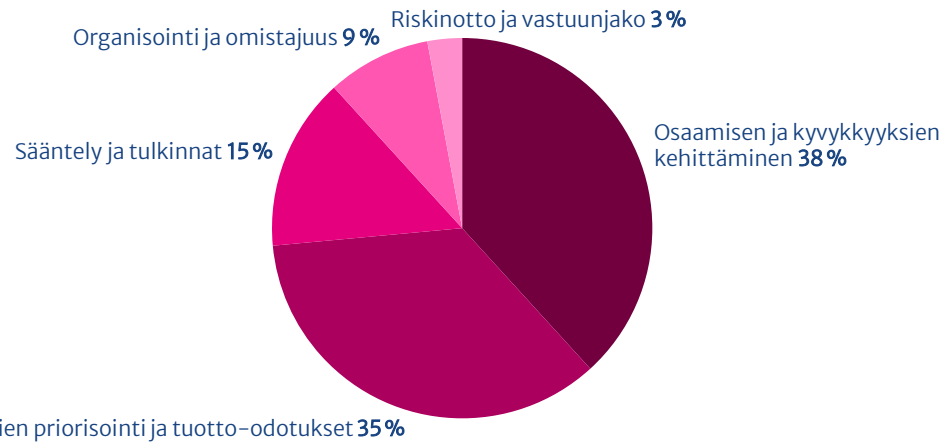
”Omistajuus on usein hajautunut IT:n ja liiketoiminnan välille.”

”Jos omistajuus ei ole selkeä, eteneminen hidastuu.”

Osaamispuutteet ja investointien epävarma tuotto hidastavat tekoälyn hyödyntämistä – 71 %:ssa organisaatioista tekoäly jakaa mielipiteitä

Tekoälyn hyödyntämistä hidastavat tekijät

Mikä on merkittävin tekoälyn hyödyntämistä hidastava tekijä? – Osuus vastaajista, %

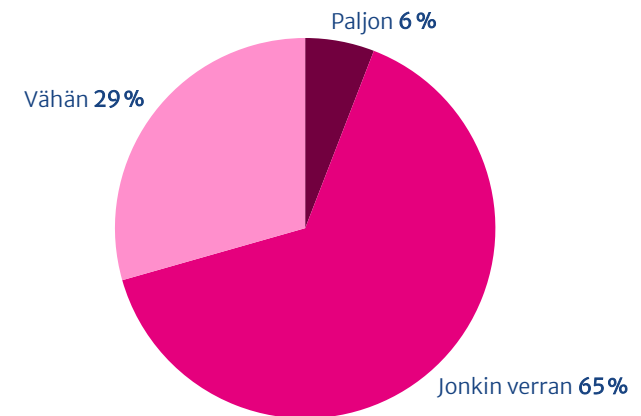

Osaamisen kehittämisen haasteet ja investointien perustelu yleisimpiä hidasteita

- 38 % organisaatioista kokee tekoälyyn liittyvän osaamisen ja kyvykkyyksien kehittämisen olevan keskeisin tekoälyn hyödyntämistä hidastava tekijä.
- 35 % organisaatioista kokee tekoälyhankkeiden perusteluun liittyvien epävarmuuksien jarruttavan etenemistä.
- Sääntely ja tulkinnat, organisointi ja omistajuus sekä riskinotto ja vastuunjako ovat organisaatioissa edellisiä pienempiä hidasteita tekoälyn hyödyntämiselle.

Näkemyserot ja epävarmuus

Missä määrin tekoälyyn liittyy tällä hetkellä organisaatiossanne näkemyseroja tai epävarmuutta? – Osuus vastaajista, %

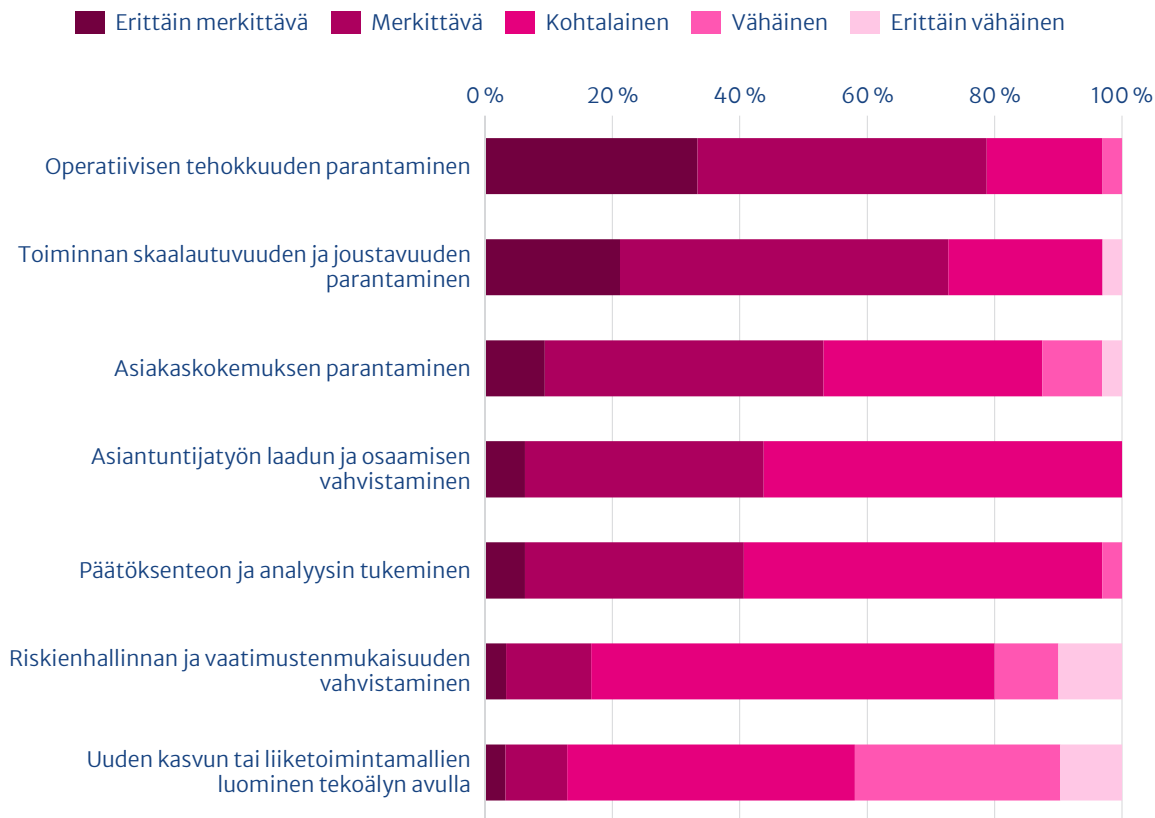
71 %:ssa organisaatioista tekoälyyn liittyy epävarmuutta tai näkemyseroja

- 71 % organisaatioista kertoo, että tekoälyyn liittyy vähintään jonkin verran näkemyseroja tai epävarmuutta.
- 29 %:ssa organisaatioista näkemyserojen tai erimielisyyksien koetaan olevan vähäisiä.

Tehokkuus sekä skaalautuvuus lähiajan merkittävimpiä painopisteitä – 85 % uskoo tekoälyn tuovan uutta kasvua tai kilpailuetua

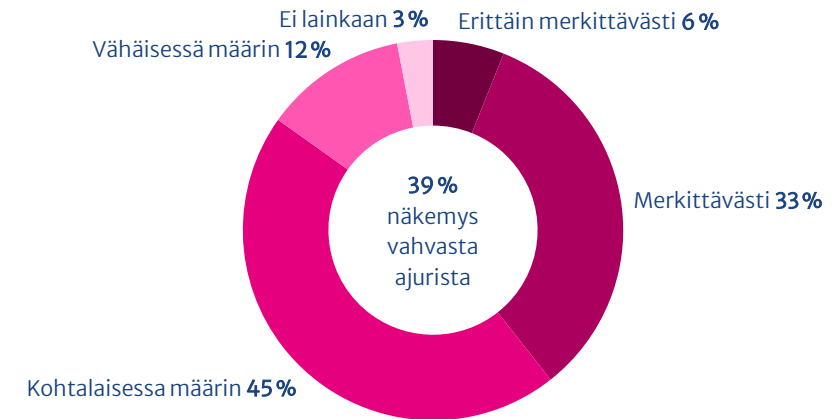
Tulevaisuuden tärkeimmät painopisteet

Mitkä tekoälyyn liittyvät teemat ovat organisaationne tärkeimmät painopisteet seuraavien 12–24 kuukauden aikana? – Osuus vastaajista, %

Uudet kasvun ja kilpailuedun mahdollisuudet

Missä määrin näette tekoälyn mahdollistavan uutta kasvua tai kilpailuetua organisaatiossanne seuraavien 2–5 vuoden aikana? – Osuus vastaajista, %

39 % organisaatioista näkee tekoälyn vahvana kasvu- tai kilpailuetuajurina

- Noin 85 % organisaatioista uskoo tekoälyn kasvu- ja kilpailuetupotentiaaliin: 45 % kohtalaisessa määrin, 33 % merkittävästi ja 6 % jopa erittäin merkittävästi.
- Merkittävää tai erittäin merkittävää vaikutusta odottavat organisaatiot painottavat mahdollisuuksia erityisesti asiakaspalvelussa sekä myynnissä ja markkinoinnissa.
- Asiakasrajapinnan sovellusten ohella sisäisten prosessien automatisointi ja IT-kehitys nähdään tehokkuushyötyjen ja välillisen kilpailuedun lähteenä.

Käyttökohteiden skaalaus, mitattavat hyödyt ja tekoälykehityksen hallinta korostuvat johdon keskeisimpinä ratkaistavina kysymyksinä

Johdon kannalta keskeisimmät avoimet tekoälyyn liittyvät aihekokonaisuudet

Käyttötapausten tunnistaminen ja skaalautuminen

Parhaiden käytötapausten tunnistaminen

Ratkaisujen skaalaaminen organisaatiossa

Resurssien kohdistaminen vaikuttaviin hankkeisiin

Liiketoimintahyödyn realisointi

Mitattava liiketoimintahyöty ja tulosvaikutus

Siirtymä pilotoinnista vaikuttaviin hankkeisiin

Nopea kehitys vs. turvallinen ja riskit huomioiva eteneminen

Teknologiavalinnat ja kehitystapa

Teknologiavalinnat ja toimittajariippuvuus

Räätälöidyt ratkaisut vs. valmiit työkalut

Investointien oikea-aikaisuus markkinan muuttuessa nopeasti

AI-strategia ja hallintamalli

Investointeja ja päätöksiä ohjaava AI-strategia ja governance-malli

Data- ja AI-valmiuksien selkeyttäminen

Sääntelyvaatimusten täyttäminen

Tilannekuva AI-kehityksestä organisaatiossa

Tekoälykatsauksen havaintoja syventävä raportti tilattavissa – yli 50 sivua analyysiä seuraavien strategisten valintojen tueksi

VALORin syventävä tekoälyraportti laajentaa teemakatsauksen havaintoja

- VALORin tuottama yli 50 sivun syventävä analyysiraportti laajentaa teemakatsauksen havaintoja ja toimii käytännön työkaluna seuraaville strategisille valinnoille tekoälyn hyödyntämisessä.
- Raportti on suunnattu erityisesti liiketoimintajohdolle, data- ja AI-vastuullisille sekä strategia- ja kehitystoiminnoille finanssialalla.

Esimerkkejä syventävän tekoälyraportin sisällöstä

Lisätietoja syventävästä finanssialan tekoälyraportista antavat:

JUHA VIILJAKAINEN
Partner
juha.viljakainen@valor.fi
+358 50 381 2543

MIKAEL NUOTIO
Associate
mikael.nuotio@valor.fi
+358 44 304 4225

Finanssiala on kehittänyt uutta Finanssivuosi-raporttia yhteistyössä VALOR Partnersin kanssa

Finanssiala ry on yhdistänyt pankki- ja vakuutusalan vuosikatsaukset uudeksi Finanssivuosi-raportiksi ja laajentanut kokonaisuutta varainhoitoon.

Uudistus toteutettiin yhteistyössä VALOR Partnersin kanssa ja ensimmäinen Finanssivuosi-raportti julkaistaan toukokuussa 2026.

FINANSSIALA

VALOR